

Atviras Laiškas «Mūsų Lietuvai» ir visai Lietuviu Visuomenei

Gerbiamas «Mūsų Lietuvos» Redaktoriau!

Kadangi dabartinė LSB valdyba apkaltino viešai mane, jog aš neteisėtai atidavęs Tėvams Jėzuitams Sąjungos turimą t. y. Dr. V. Kudirkos mokyklos rūmus Mookoje, nesilai kydamas Sąjungos įstatų, todėl, taip pat, pašalinu mane iš Sąjungos, neduodama net progos man pasiaiškinti visuotiname na-tų susirinkime, kaip tai nustato Sąjungos įstatatai, tai kreipiausi į São Paulo valstijos tarėją, žymu advokatą, buvusį teisėją ir valstybės gynėją Dr. Lauro Ribeiro Escobar. Jam įteikiau: 1) LSB įstatus; 2) mano su Tėvais Jėzuitais sudarytos ir 21 Tabelione registruotos sutarties nuorašą ir 3) da bartinės Sąjungos Valdybos kaltinamąjį aktą, kuriuo ji patraukė teisman Tėvus Jėzuitus sutarčiai paaiškinti, ir prašiau advokato nuomonės, ar ir kokiuose punktuose prasilenkiau su Sąjungos, ar valstybės, ar visos Brazilijos respublikos įstatymais, dėl ko mano sudarytoji sutartis galėtų būti nelegali (neteisėta)

Po keletos savaitių studijų, advokatas Dr. Lauro Ribeiro Escobar davė savo nuomonę, pi miausia apie sudarytą sutartį. Prašau «M. L.» Redaktorių įdėti laikraštini ištisą jos originalą portugališkai ir lietuviškąjį jos vertimą. Tegu visuomenė gauna progos sužinoti apkaltintę žmogaus pusę, jo argumentus ir susidaryti savo nuomonę, kiek kaltinamasis yra kaltas, ar nekaltas.

Su pagarba

Kapitonas Juozas Čiuvinškas
Buvęs LSB pirmininkas.

REDACIJOS PASTABA:

Dėl vietos stokos į šitą numerį dedame tik dalį advokato nuomonės. Likusi dalis bus kitame numeryje.

Advokatas savo rašto įžangoje pažymi, jog yra paprašytas juridinės nuomonės dėl sekančių punktų: 1) Ar turė jo teisę Sąjungos susirinkimas 1963 m vasario 10 dieną svarstyti ir nutarti užleisti jėzuitams Mookos dr. V. Kudirkos rūmus «em comodato». Tam tikslui advokatui įteikti anuomet galioję Sąjungos įstatatai ir 21 Tabelione registruotoji sutartis su Tėvais Jėzuitais. Be to pasakyta advokatu, kad neįvyko eilinis (Ordinaria) visuotinis Sąjungos susirinkimas 1962 m gruodžio mėn., kaip būtų turėjęs įvykti.

Visus dokumentus ištyręs advokatas patiekė šitokią savo nuomonę:

PARECER

Da leitura da Ata nr. 324, referente à Assembleia Geral Extraordinaria da Aliança Autoprotetora de Beneficiencia dos Lituanos no Brasil, realizada em 10 de fevereiro de 1963, verifica se sem dúvida que a mesma se realizou nos precisos termos do artigo 27 dos Estatutos Sociais vigentes à época, qual proclama:

«Considerar-se á válida a Assembleia Geral que se realizar com a presença do número de sócios efetivos e qui tes com os cofres sociais, na base de 2/3; se no entanto, não alcançar este número, a

Assembleia Geral realizar-se á meia hora depois de aberta a sessão seja qual for o nr. de presentes»

Conforme noticia a Ata, foi impossível a obtenção de quorum para realizar a Assembleia, convocada pela Imprensa para o dia 10 de fevereiro às 15 horas; desta forma, nos termos do artigo 27 já mencionado, iniciou-se a Assembleia meia hora depois. Tal dispositivo, como foi redigido, é essencial para o funcionamento de quaisquer Sociedades, dado o fato de serem poucos os que desejam se dedicar ao trabalho desinteressado e não remunerado, excetuando-se casos de emergência ou calamidade. A falta de interesse da maioria não pode impedir a boa marcha das atividades sociais, donde dela prescindiremos os Estatutos ou quando a maioria deixa de comparecer as reuniões designadas.

Dos assuntos tratados constou a eleição da nova diretoria. Esta segundo o artigo 13 dos Estatutos deveria ter sido eleita pela Assembleia Geral Ordinaria a se realizar, segundo o artigo 26: «...uma vez por ano, na última quinzena de dezembro...»

Cuida-se de se saber se a eleição da Diretoria em Assembleia Geral Extraordinaria teria ferido o principio estatutario

Para obtermos a resposta, devemos examinar, primeira mente o artigo 30 dos Estatutos, que impoe a Assembleia Geral (sem especificar se Ordinaria ou Extraordinaria) o encargo de representar o órgão supremo da Aliança Autoprotetora de Beneficiencia dos Lituanos no Brasil; Passando-se ao artigo 28 do mesmo Diploma, vemos que a Assembleia Geral Extraordinaria é deferida competencia para praticar os atos de maior relevo, quais sejam a

«...venda, hipoteca, alienação de bens imóveis da Aliança, designação de sócios Honorários, reforma dos estatutos, dissolução da entidade e liquidação do acervo social.» Ora, quem pode praticar atos de alta responsabilidade, isto é, pode o mais, é evidente que pode o menos, vale dizer, pode praticar um ato rotineiro, para o qual uma mera Assembleia Geral Ordinaria se faz necessária, qual seja a eleição da Diretoria. A realização de ditas eleições mormente quando não puderam ter lugar na data préfixada, se insere no arbitrio concedido à diretoria no artigo 18, letra «f» dos Estatutos já aludidos, que a esta permite resolver os casos omissos. Ao em vez de pretender se eternizar irregularmente a testa da Aliança, preferiu a Diretoria, da impossibilidade da realização da Assembleia Geral Ordinaria na época oportuna, convocar uma Assembleia Geral Extraordinaria que enfaixando poderes excepcionais poderia cuidar do caso corriqueiro como as eleições da Diretoria.

Procedeu, em seguida a Assembleia Geral Extraordinaria, a Materia objeto da presente consulta, tendo a Assembleia por unanimidade de votos, cedido a Ordem dos Jesuitas Lituanos no Brasil a propriedade da Aliança Autoprotetora de Beneficiencia dos Lituanos no Brasil, situada na rua Lituania, 67, bairro da Mooca, nesta Capital, em «comodato gratuita, por prazo de 30 (trinta) anos, ao uso exclusivamente beneficiario, social, cultural e religioso pela coletividade.»

A Assembleia, como se vê na mesma Ata, expressamente autorizou a Diretoria da Aliança Autoprotetora de Beneficiencia dos Lituanos no Brasil a

«fazer e assinar a escritura pública de empréstimo por comodato para este fim»

Efetivamente foi lavrada a escritura em que apareceu Outorgante a Aliança Autoprotetora de Beneficiencia

dos Lituanos no Brasil e Outorgada Comodatária a Misão da Ordem dos Jesuitas no Brasil, no livro nr 52, e fls 237 do 21 Tabelião da Comarca da Capital.

Das clausulas contratuais, ressalta-se a segunda a qual estipula:

«Que o imóvel objeto do presente contrato deverá ser destinado a uso exclusivamente beneficiario, Social, Cultural e religioso da coletividade em geral assim como particularmente dos associados da outorgante comodante e seus descendentes residentes no país.»

De se notar ainda, que a outorgada comodatária pela clausula terceira se obrigou a manter o imóvel em perfeito estado de conservação e funcionamento, providenciar por sua conta reparos e manutenção enquanto que pela clausula quinta se obrigou ao pagamento dos impostos incidentes sobre o imóvel, bem como taxas, não só preexistentes como que viessem a ser criados.

Ve-se desde logo, que a clausula segundo do contrato obedeceu e se amoldou plenamente ao deliberado pela Assembleia Geral Extraordinaria realizada em 10 de fevereiro de 1963 que determino fosse a propriedade da Aliança Autoprotetora de Beneficiencia dos Lituanos no Brasil utilizado para fins beneficentios, sociais, culturais e religiosos, beneficiando a coletividade em geral e os associados em particular, lituanos e seus descendentes. Tais finalidades, se encontra em consonancia com os Estatutos sociais vigentes, que, no artigo 30, estabeleciam que a Aliança se propoe a desenvolver a beneficiencia, unificar os lituanos residentes no Brasil, prestando-lhe apoio moral intelectual, promover reuniões de caráter cultural e recreativo.

A obrigatoriedade, pois, da Ordem dos Jesuitas Lituanos de usar o prédio em beneficio da coletividade em geral mas particularmente dos associados lituanos e seus descendentes, com finalidade beneficiaria, social, cultural e religiosa, cumpria disposição estatutaria expressa, configurando, pois, situação regular, pois cumpre as finalidades da própria Aliança.

Cabe agora apreciarmos a matéria sob o ponto de vista da competencia da Assembleia Geral Extraordinaria para de liberar medida da natureza da presente, isto é, ceder imóvel da propriedade da Aliança em comodato, bem como autorizar a Diretoria a celebrar o referido contrato.

Já se verificou que os Esta

ŠIO NUMERIO GARBĖS LEIDĖJAS

P. ANTANAS LAURERO SU ŽMONA ANGELE VYČAITE
iš Rio de Janeiro

Mieliesiems rėmėjams nuoširdžiai dėkojame!

tutos então vigentes da Aliança deferiam às Assembleias a competencia para vender, hipotecar e alienar bens imóveis da Aliança, como prescreve o artigo 28. Resta saber se o empréstimo por comodato a que se referiu a Assembleia se encontra entre as medidas alinhadas pelo artigo 28 dos Estatutos.

KAS YRA «O EMPRÉSTIMO POR COMODATO»?

O empréstimo por comodato, vem disciplinado no Capítulo V, Título V, do Livro III da Parte Especial do Código Civil Brasileiro, estipulando o artigo 1248 do referido Diploma Legal, que

«O comodato é o empréstimo gratuito de coisas não fungíveis».

Comentando primorosamente o texto legal diz o insuperavel Clovis Bevilacqua:

«Comodato é o contrato gratuito, pelo qual alguém entrega a outro alguma coisa infungível para que dela se utilize e a restitua depois» (Código Civil Comentado, 7ª edição atualizada, v. VI, pag. 437).

Aliás, o mandamento legal é decorrencia de principio juridico vetusto, já consagrado pelo Direito Romano e dele advindo, como se ve D. 13.6, 18 pr. Gai. 9 ad edictum provincialem:

«Comodata autem res tunc proprie intellegitur, si nulla mercede accepta vel constituta res tibi utenda data est. Alioquin mercede interveniente locatus tibi usus rei videtur; gratuitum enim debet esse comodatum».

Desde o nascedouro, o instituto do comodato se vinculou à cessão do jus utendi sem ônus para o beneficiario o que se infere do principio da gratuidade do comodato, expressamente esposado pelo nosso Código Civil em decorrência do principio do Direito Romano que deu berço à legislação pátria. Quanto ao uso, ouçamos ainda do Clovis:

«...é o direito real, que pode recair sobre coisas móveis ou imóveis; que provê às necessidades do seu titular e da familia do mesmo... (Direito das Coisas, 2ª edição atualizada, 1-o volume, pagina 388).

Note-se, pois, que o comodato vem a ser, sem sombra de dúvida, uma cessão de condições para o comodatário que a preservação da coisa e sua devolução ao comodante, findo o prazo estipulado.

(tęsinys kitam numery)

Traukiniai Rieda Mirtin

ST, RŪKIENĖ

(tęsinys)

MOTERIS SU VYRIŠKAIS
DAIKTAIS LAGAMINE

Aldona P. žiūrinėja vyro čė modaną ir suka galvą kas yra viduje. Vyras nepriklausomybės laikais buvo nuovados viešinininku Atleistas iš tarnybos jis jautė, kad nebus paliktas ramybėje nes okupantai policiją laikė pavojingais naujam režimui žmonėmis. Žmona pasakoja, kad vyras savo «kraitį» buvo susikrovęs bent pora mėnesių prieš suėmimą. Kas tame lagamine buvo ir žmona nežinojo Dabar vyrą staiga iššukė iš vagono ir nieko nedavė pasiimti. Iššoko jis iš vagono kaip stovi Mačiau dar kažką jis sargybiniams aiškino ir su rankomis mosikavo, bet kareiviai jam pasakė kad tuojau sugrįši ir savo daiktus rasi vietoje. Amžiams nuėjo ir ne grįžo ir kartu nusinešė lagaminą raktus Vėliau Aldonai tas paliktas vyro čėmodanas padėjo.

Aldona pakalba apie vyrą, bet daugiau susirūpinusi savo likimu Ji nuolat skundžiasi, už ką ją veža Šneka kad žmona neturėtų būti atsakomybinga už vyrą darbus.

Suėmė moteris ir vaikus ir iš namų išvežė kartu su vyrais. Sakytum, kad nenorėta šeimų ardyti, bet šeimas jau išardė Naujoje Vilnioje. Išardė su didžiausia apgaule, nes tvirtino, kad vyrai tuojau grįš.

Daugelis nuėjo tik plonai apsišienę net ir be kepurų.

GERAS ŪKIS — NUSIKALTIMAS

Važiuoja vaikai, kūdikiai ir jau nukaršę seneliai Štai sėdi vagono kampelyje du se

nukai Bacerskiai. Jų prasikalimas, kad turėjo 80 ha ūkį

Kalbame, ką dabar galvoja didžiosios valstybės, kurios su Baltijos tautomis palaikė diplomatinis santykius ir jas buvo pripažinusios. Kodėl dabar mūsų kryžiuojamų tautų niekas neužtaria ir negelbsti nuo azijatų antplūdžio Ar leis laisvasis pasaulis išnaikinti lietuvių, latvių ir estų tautas? Matyti, kad niekam mūsų likimas nerūpi. Mūsų skausmas jau pavirto visos tautos skausmu, o tūkstančių lietuvių ašaros susilėjo į vieną upelį

VEŽA IR KOMUNISTUS...

Vagone su mumis važiuoja Gubavėlės Blaževičių šeima iš pat pirmųjų okupacijos dienų Zigmas Blaževičius pritarė komunizmui ir jiems dirbo. Vyresnioji jo duktė Vanda tuojau įsirašė į komjaunimo organizaciją Blaževičius nebuvo kvailas žmogus, nes matė platesnį pasaulį, buvo išemigravęs Brazilijon ir ten kelerius metus vargo kavos plantacijose. Gal tas jį ir pastūmėjo komunizmo glėbin! Buvo mažžemis, ne buožė ir ne išnaudotojas Bet jis dažnai kartodavo: «Jei jau komunizmas tai turi būti lietuviškas, o ne rusiškas».

Tas jo pasakymas nepatiko rusams ir buvo išvežimui pagrindas. Rusai toleruoja ir aušina tik rusišką komunizmą. Jų tikslas išnaikinti visas mažasias tautas ir jas suliedinti su rusais. Tai sena penslavizmo svajonė. Jie nori išnaikinti visus lietuviškai galvojančius ir savo kraštą mylinčius žmones. Dar daugiau Jų ketinimas užkariauti visą pasaulį, įkurti žemėje komunistinį «royū» ir visų tautų žmones

paversti vergais kad riebiai galėtų maitintis partijos bonzos ir jų klapčiukai. Tai pasidaro jau kelių aukštų vergija ir išnaudojimas. Dažnai giedama: «Kto byl nikiem, tot budet vsem» — «Kas buvo nieks, tas bus viskuo». Ar dar pasauliui neaiškus komunizmo tikslai?

Jiems okupavus naujus kraštus nueina pas juos visos visomsomenės atmosferos Už pagalbą komunizmui jiems leidžiama plėsti ir grobti svetimą turtą, Suimant mane, nors be veik nieko neturėjau, bet ir tai apiplėšė: pasiėmė vyro žieminį palatą, kuris Sibire man būtų labai pravertęs, pasiėmė didelį puodą uogienės, kuris būdaujant būtų buvęs tikras išgyymas. Mano jau uždirbtą algą ir tą nusuko — nesumokėjo.

Jaučiamės labai išvargę Ge lia visus kaulus ir visiems skauda galvas. Galvojame visi kartu, galvojame kiekvienas atskirai, bet nieko neišgalvojame. Nerandam būdų padėti sunkiai sergantiems vaikams. Seneliai yra kantrūs ir apie juos visai pamirštame.

Lenkas visus ramina ir dažnam moka surasti paguodos žodį Jo nuo šeimos neatskyrė ir jis vienintelis stipresnis vyras mūsų vagono. Su juo važiuoja žmona, duktė ir sūnus. Gerai, kad jo vaikai jau paaugę jaunuoliai ir neverkia Bet ir jis neišlaiko sergančių vaikučių dejavimų ir susiėmęs galvą pradeda nuolat kartoti: «Varvari, varvari!»

Panašūs vaizdai ir kituose vagonuose Mūsų traukinys labai ilgas ir juo važiuoja daug tūkstančių žmonių raudonųjų vergijon.

GAUNAM LAIKRAŠTĮ

Traukinys sustojo kažkokioje mažoje stotelėje Mus nuštūmė ant šalutinių bėgių ir stovime. O traukiniai su ka-

riuomene ir ginklais vis kur tai skuba ir galvotrūkiais lekia Sprendžianc kad tai manevrai, o kartais dingteli galvon. kad gal ir karas Jau kuris laikas, kai mes visai nežinome kas dedasi pasaulyje.

Šalia mūsų ešalono manevruoja kariškas traukinys, Ant vagonų platformų pilna kareivių Kai kurie kariai stovi ir skaito laikraščius, Nužiūrėjau vieną kariškį su laikraščiu ir pradėjau jį pro langeį sekti akimis. Prisiartinus jam prie mūsų vagono paprašiau laikraščio, iškišau ranką ir kareivėlis man padavė laikraštį. Gal ir jis buvo tremtinių sūnus todėl suprato ir atjautė mūsų nedalią

Tuoį pakilo triukšmas. Sargybiniai pastebėjo, kad kareivi vis kažką mums padavė. Bet nepamatė į kurį vagoną. Priemygtinai klausinėja, ką mes gavome ir kur padėjome Teisinamės, kad nieko negavom. Grasina, kad darys krata ir suras, tsakom, kad nieko neradite. Tada nuėjo prie sekančio vagono Ten parėkavo ir nusiramino O kareiviai vie

ni sėdi, kiti stovi ir nė nešyp telia, lyg nieko nebūtų.

SUŽINOM APIE KARĄ

Sargybiniams nusiramnus išsitraukiam dovaną ir pradėdam vartyti, Laikraštukas mažo formato. Mūsų dienos data pamesta. Stengiamės sumesti kiek laiką važiuojame. Atrodo, jau baigiasi antra savaitė, bet labai netoli nuvažiuavome. Iš laikraščio sužinojome, kad birželio 22 prasidėjo rusų su vokiečiais karas. Vagone visi pagyvėja. Atsirado nauja tema, nauji svarstymai ir spėliojimai, Vagone visi gailisi, kad nemokėjo pasislėpti, kad buvo per daug pareigingi ir atsidavę darbui ar tarnybai Būdami apdairesni būtume išlikę ir sulaukę karo.

Moterys politikos niekad nemėgo Čia vėl mums pagalbom ateina lenkas. Jis tikina, kad vokiečiai rusus sumuš. Karas ilgai tęstis negalės, nes vokiečių kariuomenė labai gerai apginkluota, motorizuota ir karui gerai pasiruošusi Klausomės jo samprotas

(pabaiga 5 pusl.)

ALEKSAS KALINAUSKAS

Advokatas

atlieka visus teisinio pobūdžio darbus, kaip įvairių bylų vedimas, inventarijų sudarymas, deskritis dokumentų atitaisymas, nuomininkų išmetimas ir kiti darbai

Rezidencija:

R. Joaquim Piza, 204
Tel 31 2548

Raštinė:

R. 15 de Novembro, 244
4.0 - Sala 19 - Tel. 37-0324
no 14,00 iki 18,00 val.

JAKUTIS & LAPIENIS LTDA.

RUA COSTA BARROS, 352

TEL. 63-3285 — VILA ALPINA

Turi įvairiausių statybos medžiagų, geležinių daiktų, indų bei darbo įrankių.

Lietuviai pirkim pas lietuvius!

A. Mykolaitis Putinas

SUKILĖLIAI

KOVŲ DĖL ŽEMĖS IR LAISVĖS VAIZDAI 1861 1864

XXXI

(tąsa)

Ponas Dimša jaučia, kad kunigui kažkoks sunkumas spaudžia širdį, bet nedrįsta jo prakalbinti Žino, kad kunigas dabar nebylus Jau kai jis kalba, tai kalba bet kai nutyla, tai nutyla Tegu išsityli.

Buvo jau naktis. Kaimą pravažiavo. Iš abiejų kelio šonų tįsojo tuštikalaukai, apkloti tamšiai pilkų sutemų Zemaitukas bėgo tingia ristute lygiu, tuščiu kėdju. Lėtai slinko atgal pakelės medžiai ir krūmai. Nyku buvo žemėje tą tylią, tamsią rudens naktį.

Staiga ratai užkliudė akmenį, vežimėlis trinktelėjo, kres telėjo. Kunigas pakėlė veidą, apsidairė, pasisėmė aukštyn skrybelę, atmetė galvą ir išžiūrėjo į gilų rudeninį ne

suskaitoma daugybe žvaigždžių nusėtą skliautą. Kokia grožybė, kokia rimtis!

Žiūrėdamas į tą begalinį žvaigždėtą aukštį, jis grimzta gilyn į save. Jokių abejonių, jokių juodų minčių Jo paskyrimas aiškus, jė kelias tiesus

Jis jaučiasi guvus ir stiprus Paima iš Dimšos vadelės ir pusiau juokaudamas sako:

— Na, dabar tamsta pas nausk, pons Dimša,

Zemaitukas, pajutęs šeimninko ranką, paspartina risčią,

X X X I I

Baigiantis vasaros darbymečiui, Šilėnų valstiečiai lengviau atsikvėpė. Rugiapiūtė buvo sunki. Dėl nepastovių orų Pšemickis nuogastavo, kad

nesudygtų gubose rugiai, tad stojus giedrai, iš visų kaimų varė talkas ir skelbė gvoltus, kad visi suaugusieji bėgtų į laukus derliaus imti. Vargais negalais suspėjo kaimiečiai sutemomis ir naktimis nuimti ir savo javus. Dabar beliko kur ne kur vėliau sėtų avižų, linai ir bulvės.

Atėjus rudeniiui, dviejose trijose Šilėnų budose būtų ir piršliai atsilankę, nes dabar jaunosiomis nebereiktų eiti pas poną Skrodskį maldauti, kad leistų tekėti. Tačiau vedybų sumanymus griovė netikrumas dėl žemės.

Daktarėlis Dimša, patį pasirodęs sodžiuje, vėl žvedė šneką apie žemę. Jis domis Jurkevičius jau parėkavo visus planus ir turįs visus popierius, reikalui esant, net su teismo pagalba nuvaryti šilėniečius nuo žemės ir ir nukelti juos į Užbalius. Šitos žinios kiršino ir ramiai žūjus kai mo vyrus nesibaigiant apie karštuolius

Noreika tai girdėdamas, gniaužė kumčius ir dievago-

josi nesitrauksias nuo žemės, nors jį negyvai užplaktų.

É gaila, nėra Petro, Pranaičio, Dzido. Mes jiems parodytume! — pagrasino jis kumščiu dvaro link.

Visi nerimastaudami laukė kas toliau, ir vis pikčiau šker sakavo į Kedulį, Stašį ir Brazi. nes sklido gandai, kad jie už visą kaimą pasirašę keisti žemę.

Vieną popietį šaltyšius perėjo per visas Šilėnų kaimo pirkias ir kiekvienam šeimninkui paskelbė įsakymą šeštadienį po pietų atvykti pas poną Skrodskį sueiga, kur būsiąs praneštas svarbus nutarimas dėl žemės. Subruzdė šilėniečiai, šitai išgirdę, nesumanė, kas ten bus per nutarimas.

Vieną puolė kvosti Stašio, Kedulio ir Brazio, ar tiesa, kad jie pasirašę už visą kaimą keltis į Užbalius. Tie atsi kalbinėjo, kad, tiesa, jie pasirašę, bet ne už visą kaimą, tik patys už save. Ypač Kedulis laikėsi atžagariai:

— Kad norėjau, tai ir pasi-

rašiau! O kas man uždraus? Užbaliuose bus erdviau Ganiavos arčia, ir miško ponas duos.

Stašys aiškinosi, kad jeigu jau tokia pono valia, nėra ko čia nė prieštarauti. Ponas tai vis ponas... O jei Dievas padės, tai ir naujoj vietoj badu nemirsime.

Brazys sakėsi pasirašęs tik už save, kalbėjęs su kaimynais nenorėjo ir atrodė lyg tartum gailėtusi, padaręs tokį darbą.

Kai Šilėnų gaspadoriai sielodamiesi ir beveik pykdami esi laukė susitikimo su dvarininku, Balsius ištiko netikėtai rūpesis ir kartu džiaugsmas

Buvo nelažinė diena, penktadienis, tad Šilėnų vyrai skubinosi į savo laukus, nes avizos jau buvo prinokusios ir oras piūčiai tinkamas. Tik Balsių Vincas kažko delse, tūpyinėdamas po kiemą, kad tėvas net supyko;

— Ar tu imsi dalį, ar man vienam eiti prie avižų?! Nori, kad nuo kitų atsikiktume?

(B. D.)

LIETUVA

«NOSSA LITUANIA»
RUA LITUANIA, 67
SÃO PAULO, 13 S.P.
TELEF. 92-2263

LIETUVIŠKOS MINTIES SAVAITRAŠTIS

DIREKTOR RESPONSAVEL DR. JOSÉ FERREIRA CARRATO

REDATOR: JONAS KIDYKAS

PRENUMERATOS KAINA METAMS: Cr.\$ 5.000, visoje P Amerikoje. RĒMĒJO PRENUMERATA Cr.\$ 10.000. GARBĒS PRENUMER. Cr.\$ 15.000. Atskiro numerio išleidimas Cr.\$40.000 Paskiro Nr. Kaina Cr.\$ 100.

Straipsnius ir korespondencijas redakcija taiso savo nužiūra. Nenaudoti straipsniai grąžinami tik autoriui prašant. Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

TAUTOS ŠVENTĖ

Nežinau, ar S Paulyje lietuviai kada nors švęsdavo Rugsėjo 8 dieną, kaip Tautos šventę. Bet Lietuvoje ji buvo švenčiama.

Vasario 16 šventė ypatingai pabrėždavo ir pabrėžia Lietuvos Tarybos ir visos tautos pastangas atkurti Nepriklausomybę 1918 metais.

Rugsėjo 8 pradėta švęsti 1930 metais minint Vytauto Didžiojo 500 metų mirties sukaktį. Ta šventė turėjo labiau išryškinti ir išpopuliarinti Didž. Lietuvos Kunigaikštijos garbę, kurios viršūnėje stovėjo Vytautas Didysis. Ta šventė kreipė jaunimo mintis į garbingą Lietuvos praeitį, į jos kilniąsias ir Vakarų Europoje pripažintą asmenybę — Vytautą. Ji ugde Lietuvos jaunimo svajones būti Vytauto kilnumo, išminties ir valstybingumo sekėjais.

Tačiau daugumai lietuvių rugsėjo 8 diena buvo «Šiluvos atlaidų» diena. Tūkstantinės minios plaukė į tą Žemaitijos miestelį pagerbti Švenčiausiąją Dievo Motiną. Apie ją istorikas kun. Dr. K. Gečys rašo:

«Šiluvos lankytojų knygoje kuri yra bažnyčios koplyčioje kiekvienas gali pastebėti daugybę užrašų įvairiomis kalbomis.

Čia rasime parašų anglų, prancūzų, švedų ir kitomis kalbomis. Po taisy parašais perskaitysime pavardes su įvairiais titulais, pradedant Šventojo Sosto atstovais, profesoriais, ir baigiant eilinėmis inteligentais: jų yra tūkstančiai, nors knyga pradėta vesti tik 1927 metais.

Koks įdomumas veda tuos žmones į šį paprastą, miškais apaugusį, nedidelį miestelį? Kas taisy smėlėtais ir kalnuotais keleliais ištiesus metus vilioja ekskursantų automobilius, kas vilioja tas minias, kurios nuo 100 iki 150 tūkstančių kiekvienais metais rugsėjo 8–16 dienomis užtvėnkia kelus iš visos Lietuvos, kas paklūdo maldininkus ir duoda nori eiti keliais šitais kilometrus. Juk tai paprastas miškais apaugęs miestelis su 900 katalikų ir 200 žydų, prieš paskutinįjį karą.

IŠ ŠILUVOS ISTORIJOS

Kunigaikštis Petras Giedgaudas 1457 metais pastatė Šiluvoje medinę bažnyčią. Penkioliktojo amžiaus pabaigoje bažnyčia sudegė. Naujai pastatytą bažnyčią sudegino Kalvino sekėjai, įsikūrę už pusės kilometro nuo miestelio. Katalikai, lyg nujausdami ateitį, išsaugojo tradicinį, nors drovėję pieštą šv. Mergelės paveikslą, P. Giedgaudo dovanų aktą ir vieną arnotą. Visa sudėję į ažuolinę, geležim apkaltą skrynią, užkasa žemeje.

Taip praėjo 80 kovų ir kančių metų, keitėsi žmonės vieni po kitų, ir kasdieniame varge pamiršo tai, kas rūpinosi ir raminosi kiti.

Vieną dieną, arti tos vietos kur riogsojo katalikų bažnyčios griuvėsiai, piemenys gaaė bandą. Ant didelio akmens, ant kurio šiandien stovi puikios koplyčios altorius, staiga pasirodė jauna gražiai pasipuošusi, palaidais plaukais moteris su kūdikėliu ant rankų ir verkė.

Piemenys, parginę bandą, papasakojo visą tą atsitikimą namiškiams ir pažįstamiems. Visiems buvo įdomu. Ryto jaus dieną lyg ką nepaprastą nujausdami, visi susirinko į tą vietą. Atėjo ir kalvinių pastorius su mokytoju Pastoriui bebarant minią kad ji yra tokia lengvatikė, visi pamatė ant to paties akmens skaisčią, gailiai verkiančią moterį su kūdikėliu ant rankų.

Nustebęs ir išsigandęs, pastorius paklausęs, ko ji verkianti. Ji atsakiusi: «Kitados šioje vietoje buvo garbinamas mano mylimas sūnus, o dabar ariama ir sėjama».

Tas apsišveikimas cavė ši liuviečiams progos uoliau jieš koti savo bažnytinį turtą, kuriuos prieš 80 metų buvę paimę kalvinai, o Marijos paveikslas nežinia kur buvo paslėptas.

PIRMASIS STEBUKLAS

Netolimaime kaime aklas, šimto metų senelis pradėjo pasakoti kad netoli apsišveikimo vietos prieš 80 metų stovėjusi katalikų bažnyčia, kuri sudegusi, o jos vietoj esanti užkasta geležinė skry-

KARAS IR JO BAISENYBES

Vienas iš iš 25 surakintų ir nužudytų ūkininkų, kurie buvo paimti Vietcong partizanų 110 klm. nuo Saigon, kad nebuvu sumokėję piniginę ar ryžių duoklę

Juozas Mikuckis

KAI SAULĖ LEIDOSI

Kai saulė leidosi už liepų garbanų
Ir dangų žvaigždės vieškeliais nusagstė
Ir žengė metas poilsio po darbo diuom —
Sakei: klausytumeis manęs per naktį!

Ir mušė laikrodį senoj mūs varpinėj
Ir gėso žiburiai namuos kaimyno.
Gi žodžiai liejos valandas mums karpė jie,
Ir tavo sielos siekė jie gelmyno.

Šiandien visų tų žodžių nebeatmenu.
Kai kryžiai mūsų vieškelius nusagstė,
Kai slegia skausmas širdį akmeniu, —
Prisimenu tik vasaros tą naktį.

nia su bažnytiniais daikteliais ir paveikslu.

Aklasis senelis buvo atvestas į tą vietą. Ir štai įvyko stebuklas. Kai tik kojos paie tė jieškomąją vietą, jis praregėjo ir nurodė kur reikia kasti. Iš tikrųjų buvo rasta skrynia, kurioje buvo arnotas paveikslas ir kunigaikščio Giedgaudo dovanų jimo aktas.

Tai įvyko 612 metais. Paveikslą, arnotą ir pačią skrynią gali matyti kiekvienas Šiluvos lankytojas. Dovanų dokumentas, eidamas per daugelį teismų, dingo.

Po visų tų įvykių, Šiluva pradėjo sparčiai garsėti. Kiek vienais metais ėmė rinktis vis daugiau žmonių į apsišveikimo vietą, Šv. Tėvas Pijus VI atsiantių auksinį vainiką tam paveiksliui ir bulę (ypatingą raštą, paskirdamas Šiluvai visuotinius ataidus rugsėjo 8 dieną («Katalikiškoji Lietuva» 215–216 p.p.)

Čia aprašytas Šiluvos įvykis dviem požiūriais yra labai svarbus. Pirmas: tai pirmas Europoje įvykęs Marijos apsišveikimas, žinomas Bažnyčios istorijoje (Liurdo apsišveikimai įvyk. 246 metais

vėliau) Gaila tik, kad jis įvyko tais laikais kai dar nebuvo ne tik radijo bet nė radijo kraščių ir tas nuostabus įvykis negalėjo pasklisti plačiai pasaulyje, kaip tai atsitiktų šią dieną ar kaip atsitiko su Liurdo apsišveikimais.

Antra: nors nemažas dalykas buvo aklo senuko staugis praregėjimas bet didesnis stebuklas tai tas kad Lietuva gana greitai atgavo savo katalikiškąjį tikėjimą, kuris jau buvo kone visai išnykęs. Ir kaip atkakliai lietuviai toliau savo tikėjimo laikėsi, jį gynė nuo maskoliškųjų pasikesinimų!

Nepriklausomoje Lietuvoje rugsėjo 8 savaitė Šiluvoje buvo vėl šimtams tūkstančių tikėjimo su tipinimo ir dwasiuo atsigaivinimo vieta.

Suprantama, kad ateistiniai komunistai negali pakęsti tokios Marijos įtakos. Suprantama kad per eilę metų visokiais būdais trukdė žmonėms Šiluvon keliauti.

Lygiai suprantama ir tikinčiųjų Lietuvos žmonių drąsa užsispyrimas ir dabar lankytis Šiluvoje, dalyvauti atlaiduose, nors ir kažkaip juos

bedieviškieji pasaulio švietėjai betrukdytų

Šiluvos istorija duoda mums rimto pagrindo neprarasti tikėjimo į Dievo Apvaizdos galybę ir nesusvyruoti viltyje joga Šiluvoje apsišveikisioji Dievo Motina išves lietuvių tautą ir iš dabartinės tamsios nelaisvės bei priespaudos nakties. Tik ar mes, laisvi laisvosios Brazilijos lietuviai dar turim paka kamai tikėjimo ir pasitikėjimo jungtis į bendą tikinčiųjų lietuvių maldą už tautą?

Nebetoli Kongresas, Bet...

Tikrai jau nebentoli IV PAL Kongresas Buenos Airese

O ką mes apie jį žinome? Dar graudžiai mažai. Nė tiksliai data dar nenustatyta, o jei ji u n ustatyta, tai spaudai paskelbti dar nepaduota. Tai ar yra ko stebėtis, jei susidomėjimae tuo kongresu bent S Pauly yra labai silpnas. Prieš S. Amerikon išvykdamas, prelatas išsitarė jog dar tik 7 asmenys užsiregistravę į jį vykti.

Kas rūpinasi Kongreso propaganda bei informacijomis?

Kur, pagaliau, norintieji vykti turi registruotis?

Pagaliau, jei kam rūpėtų nuvykti Argentinon ne vien pasisvečiuoti, o tikrai norėtų tenai ką nors naudingo lietuviškam gyvenimui patirti, kokia bus to Kongreso programa? Kodėl ji iki šiol dar nepaskelbta? Kaip gali spauda praveisti reikalingą propagandą, jei redakcijos neturi būtiniausių žinių?

Nejaugi viskas bus daroma paskutinę minutę?

Ar pamiršom lietuvių tautos išmintį jog «skubos darbą velnias renka»?

Kokia Nauda?

Žmonės teiraujasi kokia nau da laidyti raketas į erdves, kad ir į mėnulį išmesti apie 40 milijonų dolerių, kad yra reikalingi kuriems nepakanka pinigų

Šiomis dienomis redakcija gavo naudingų paaiškinimų

Rakietų leidimas paskatino fizikos mokslus narjams tyrimėjimams, kurie jau duoda vaisių žemės gyventojams. Čia atsiliopė į aukštos ir žemos temperatūros įtakos apskaičiavimus, kurie reikalingi elektroniniams aparatams ir jų dalims pagaminti

Rodės menkniekis, bet išrasta dežutė aparatukas kurs surenka meteoritų dulkeles. Tuo aparatu galima stebėti viščiuko širdies plasdėjimus. Šitokie aparatai prisidės prie įvairių mokslų išstobulinimų.

Amerikiečiai turi paleidę rakietų, kurios nuolat skrisdamos aplink žemę fotografuoja ją dengiančius debesis ir fotografijas siunčia meteorologams, t. y. tiems vyrams, kurie iš fotografijų nustato kokioje žemės dalyje koks kada bus oras, kokios audros

(pabaiga 5 pusl)

Jaunimo Kongreso
Nutarimai
(tesinys)

Pasaulio Lietuvių Jaunimo kongresas buvo pirmas žingsnis į jaunimo bendravimą visos lietuvių išeivijos mastu. Todėl Pasaulio Lietuvių Jaunimo kongresai turi ir toliau būti vieta, telkianti ir jungianti jaunimą tautiniam darbui ir siekimams. Kongresų šaukimo iniciatyvos ir toliau pradedama imtis Pasaulio Lietuvių bendruomenės valdyba.

LIETUVIŲ SPAUDOS
REIKALU

Lietuvių spauda, būdama tautinės kultūros ryškis ir svarbi dalis, reikalinga jaunimo dėmeio ir paramos.

Atskiro dėmesio nusipelno žurnalas *Lituanus* ir Lietuvių enciklopedija anglų kalba, skiriami lietuvių kultūros reprezentacijai ir teikiama lietuvių tautos mokslo, kultūros ir gyvenimo pagrindines žinias.

JAUNIMO ŽIDINIŲ
REIKALU

Kongresas skatina lietuviškų institucijų ir bendruomenių vadovybes vietovėse, kur tik įmanoma, steigti jaunimo židinius tuo sudarant geresnes realias sąlygas jaunimui burtis, bręsti ir veikti.

PAS AULIO LIETUVIŲ
STUDENTŲ SAJUNGOS
REIKALU

Pasaulio Lietuvių Jaunimo kongrese dalyvavusių lietuvių studentų sąjungų nariai vadovai ir kitoki pareigūnai, išdiskutavę bendros studentų organizacijos svarbumo reikalą, sutarė įsteigti Pasaulio Lietuvių Studentų Sąjungą. Sąjungos veiklą koordinuoja viena organizacija vadinama Pasaulio Lietuvių Studentų atstovybė.

(B s daugiau)

Jaunystės AIDAS

PAS AULIO LIETUVIŲ JAUNIMO METAI
MŪSU JĖGOS, MŪSU ŽINIOS, LAISVAI LIETUVAI TĖVNEI

Rymantė Steponaitytė Rašo

X

Pasibaigė universitete mūsų lietuvių kalbos kursai. Už baigėm juos baliuku klasėje. Bet kadangi mes jau vienu baliuku nebeapsitenkinam tai iš to baluko nuėjom į kitą, plėš Tatiune išlūtės namuose. Baliukuose buvo daug jaunimo ir netrūko linksmybės. Bet taip pat buvo ir šių: šio priemaišų, nes išmušė valanda atsisveikinti.

Dėkojam savo profesoriams už kantrybę ir mokslo žinias, dalinomės adresais ir žadėjom nepamiršti užsimezgusių draugysčių. Pagaliau, artimų draugų būrelio pakydėti leidomės Kanados link.

KANADA

Važiavome lengva mašina. Vežė mus ponis Daubenienė. Tai amerikietė, ištekėjusi už lietuvių, kuri irgi stengėsi Fordhamo universitete pramokti lietuvių kalbos.

Rašau «mus» vežė, t. y. plė Čeponskaitė iš Kanados, p. Stanevičiūtė iš Urugvajaus, na, ir mane.

Privažiuojant Kanadą, gamta pradėjo keistis į eu opiškesnę. Žolė čia žalesnė, laukai pakvipo o vaizdai priminė vaikystėje regėtus Lietuvoje ir paskui Vokietijoje.

Tik pervažiavę sieną pasijutom karalienės Elzbietos karalystėje, nes čia visur skamba jos vardas, pradėdant ir pačiu greitkeliu (autostrada) kuria keliavom į Torontą.

TORONTE

Atvykus į Torontą apsisistojau pas pianistę ir muzikologę Daliją Skrinskaitę. Ji nuo

pirmos valandos pradėjo organizuoti mums puikią programą. Kitą ryšį jau lankiausi šv. Jono lietuvių katalikų bažnytelėje, «Tėviškės Žiburių» redakcijoje, važinėjau gražiausiomis Toronto gatvėmis ir vietovėmis. Pėrėjau šio simpatiško miesto labai moderniško stiliaus miestu.

Na, o šiandien, mūsų kultūringoji plė. Skrinskaitė vežamus į pasaulinio garso Stratforde vykstantį Šekspyro festivalį. Man teks pirmą kartą pamatyti Šekspyro dramą, ko jau seniai laukiau.

PAS P. P. TAMOŠAIČIUS

Mūsų programon įeina ir vizitas p. p. Tamošaičiams, tiems mūsų garbingiems menininkams, kurių vardai man kaip legendos, su kuriomis galima sakyti, užaugau. Pas p. p. Tamošaičius turėsiu progos pamatyti jų meninius kūrinčius ir gal kartais išpildyti savo svajonę — nusipirkti p. Tamošaitienės austus tautinius rūbus.

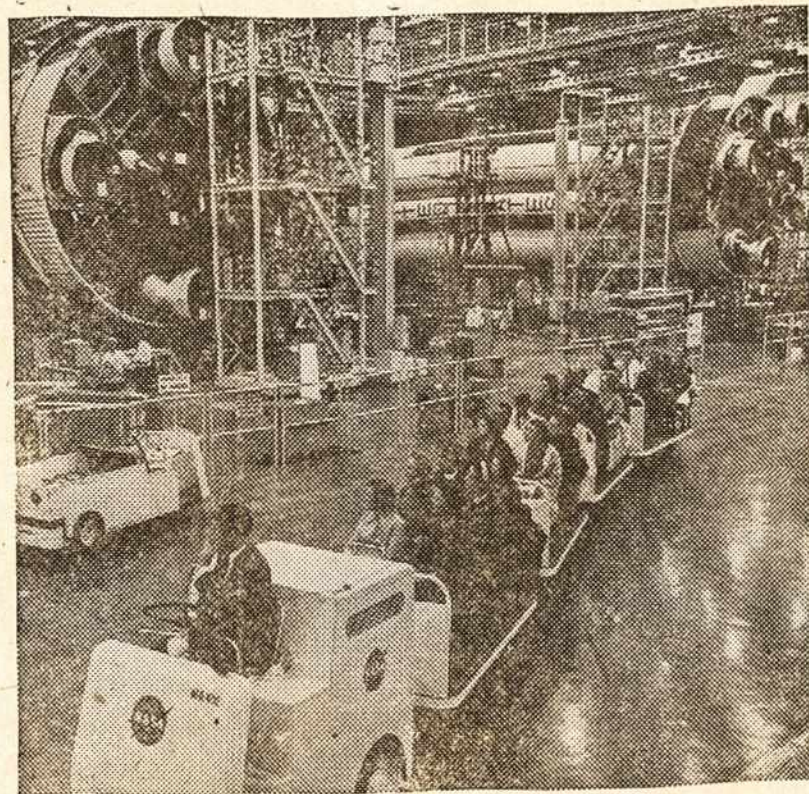
TOLIAU...

Jau numatėm aplankyti ir Kanados sostinę Ottavą bei dalyvauti «Lietuvių Dienose», kurios sutraukia visą Kanados lietuvių bendruomenę. Čia bus proga susipažinti su daugeliu Kanados lietuvių. Bus vėl kas tai panašaus į Jaunimo Kongresą Čikagoje, nes ir čia dalyvaus nemažas skaičius jaunimo.

O tuo tarpu Sudiev!

Iki kitam kartui!

Rymantė

4 asmenų traukinys, kuris vežioja lankytojus po erdvę laivų montavimo fabriką Michoud, New Orleans mieste Luisiana. Apie 30 000 žmonių aplanko kasmet šį fabriką, kur taip pat rengiamasi kelionei į Mėnulį.

Patenkinti — Tik Ne Redaktorius

Yra patenkintų, kad jau kuris laikas dingo iš nimo puslapio portugališki rašiniai. Bet redaktorius sakosi nepatenkintas. Kodėl?

Jis sako: «Portugalų kalba buvo įvesta, tikintis, kad lietuviškai nebemokantis jaunimas susidomės straipsniais jiems prieinama kalba ir net pats ims bendradarbiauti, pats parašys ką galvoja, ko pageidauja ir t. t.

Deja, jaunimas nesusiūmėjo portugališkais straipsniais ir pats nepradėjo rašyti išskyrus du asmenis

Būtų tikrai ko džiaugtis, jei jaunimas tiek mylėtų lietuvių kalbą, kad pasyviai protestuodamas būtų nerūšęs portugaliskai, ir portugaliskai straipsniais nesidomėjęs. Tuo atveju redaktorius būtų labai nuo širdžiai pasidžiaugęs ir net parašęs: «Žiūrėkit koks patriotiškas mūsų jaunimas!»

Būtų ko džiaugtis, jei portugaliskų straipsnių nenorėdamas, mūsų jaunimas būtų nors kiek rašęs lietuviškai į savo skyrių. Deja vėl išskyrus porą trejetą, nė lietuviškai nerašo. Net jokio ženklo neduoda, kad jaunimo skyrius nepatinka, ar patinka, ar kokių reformų reikalauja. Žodžiu dėl jaunimo puslapio nėra jaunime jokios reakcijos. Todėl redaktorius nemato kaip galima būtų patenkintam, kad mūsų jaunimui visai nerūpi lietuviškas pasaulis, ar tu jį pristatytum lietuvių, ar portugalų kalba

GALERIA DE ARTE PROCURA

Uma das mais importantes GALERIAS DE ARTE do país procura material para ser exposto na SEMANA LITUANA, a realizar-se no fim do ano.

Aceitam-se quadros, trabalhos de escultura (em madeira, mármore, etc.), arte fotografica, trabalhos manuais, tudo em fim, que representam motivos lituanos.

Dá se preferencia a artistas lituanos ou descendentes de lituanos

Favor preencher formulário abaixo e remete-lo a PADRES JESUITAS, Rua Lituânia, 67, Moóca, São Paulo, 13, Capital.

Nome.....

Trabalho apresentado.....

Endereço para possível entrevista.....

Providenciar foto, com breve biografia, para impressão de pequeno livro dos expositores,

NOTA: A Exposição terá caráter puramente filantropico-cultural, não sendo nada cobrado do artista e proibindo-o a negociar os trabalhos durante a Exposição.

MANO MOČIUTĖ

Mano močiutė
Yra gera,
Niekad aš nežinau,
kada ji pikta.

Ji dirba labai ilgai,
Kartais ir blogai,
Bet visi mes žinom,
Kad ji padaro gerai.

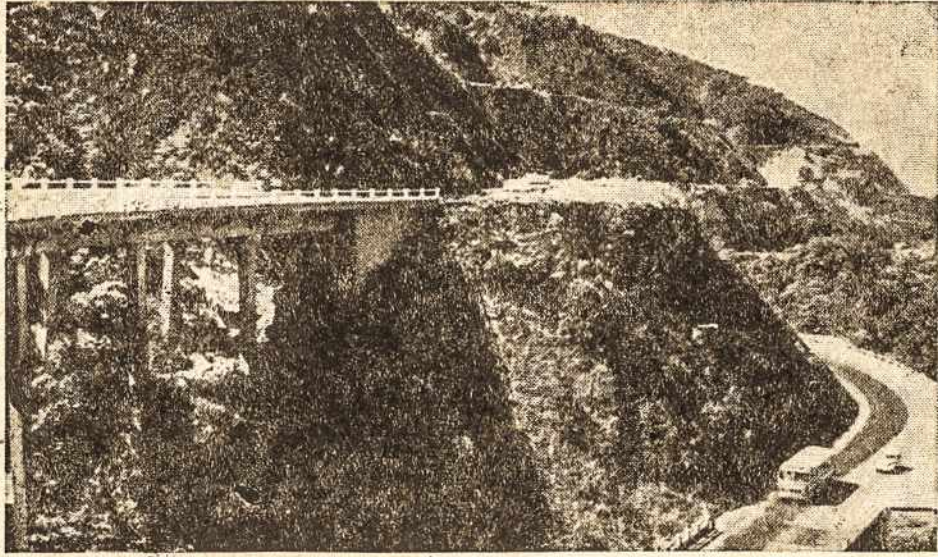
Mano močiutė —
Miela senutė,

Dainuoja ir dainuoja,
Taip, kaip gegutė.

Ramona Kaveckaitė
Šešto skyriaus mokinė

Vaizdas iš Alto da Será Via Ancheta kelias į Santos miesta.

(pabaiga iš 2 pusl.)

vimų, gyvenam iliuzijomis ir ramiamės Pasijuntame, tarytum rusai ir jau nugalėti, komunizmas sunaikintas ir mums jau lengviau gyventi — tupėti susirietus gyvuliniam vagonė be oro, be vandens ir be maisto. Bet vis tik švysteli mintis, kad gal mus frontas pasivys ir atkars. O gal subombarduos? Taip ir maišosi viltis su mirtimi, kuri jau ir nebaisi atrodo.

VAIKŲ LAIDOTUVĖS

Traukinys lekia kaip pasiu- tės ir dabar jau mažai kur sutoja. Vaikai labai serga, nuo lat verkia ir vaitoja. Seneliai tyliai braukia ašaras ir sunkiai dūsauja. Gydymas veltui bet niekas mūsų neaplanko ir nepasiteirauja apie sergančius. Medicinos personalas tikrai su mumis traukinyje važiuoja. Per langelį pastebėjo me, kaip Minske jie keitėsi. Iki Minsko mus lydėjo Lietu- vos gydytojai ir gailėstingos seselės. Ir kaip gaila kad mes jų nematėme, kad nors vaikams būtų suteikę pa- galbą. Matyt, kad tik dėl akių jie mus lydėjo o pagalbą teikti buvo uždrausta. Mins- ko stotyje mus lydėjęs Lietu- vos medicinos personalas per davė ešaloną sovietų gydyto- jams. Būrelis daktarų ir se- selių susirinkę perone pasto- vėjo, pasiūnekėjo ir išsiskirs- tė. Rusai, matyt, nutarė, kad toks ilgas traukinio sąstatas, tiek daug tų tremiamųjų liau- dies priešų ir neapsimoka jų

lankyti. Nematėme mes jų dau- giau per visą kelionę. Tai vis veidmaivijimas. Sakys, kad mes su suimtaisiais žmoniškai elgėmės net ir gydytojai kartu važiavo ir ligonims teikė medicinišką pagalbą.

Staiga traukinys sustojo lau- kuose. Dairomės okios sto- ties ar sustojimo vietos desi- mato. Galvojame, kad gal jau vokiečių lėkuvai pasirodė. Žiūrime, kareiviai ištraukė iš vagono už kojų mažą mi- rusį vaikutį. Čia pat griovyje iškasė duobutę ir mažą suvar- gusį kūnelį priglaudė nesve- tiaga sovietų šalies žemė. Am- žiams mūsų tautos sūnelis ar dukrytė pasiliko gulėti šalia geležinkelio kelio. Čia žiemą vasarą pro kapelį lėks ilgi traukiniai ir jų ratų bildeys neduos mirusiam ramybės

Enkavedistai užkasė vaike- lį. Nepagerbe nekaltos aukos mirties ir užkasdami net ke- purių nepakėlė. Nelaimins dan- gus jų kelių

IR SUŽEISTIEJI GYVULI- NIU SE VAGONUCSE

Pasirodė traukiniai su su- žeistais kariais iš vakarų. Ir juos vežė gyvuliniais vago- nais. Tik durys buvo neužra- kintos ir ant grindų s orai šiaudų prikloti. Sužeistieji gauna valgyti ir juos prižiūri gydytojai. Guli subintuotom galvom, sutvarstytom krui- nom kojom ir rankom, bet mes tada jų visai nesigailė- jom.

Po laidotuvių traukinys vėl

lekia pirmyn. Tik ką maty- tas vaizdas mus visai pritren- kė. Liūdrai žvelgiau ir mū- sų vagono mažuosius. Visi serga, išblyškę ir labai su- menkę. O taip norisi, kad jie nemirtų. Motinos dar labiau susigūžė ir stipriau spaudė savo mažuosius prie išvargu- sių krūtinių. Lyg mėgindamos savo jėgonis su jais pasida- lianti.

Visas mūsų tremimo kelias nuo Minsko iki Novosibirsko nuklotas mūsų tautos mažųjų tremtinių kaulais. Jie ilsisi plačiose Rusijos lygumose, Uralo kalnų šlaituose ir beri- bėse Sibiro stepėse. Amžiais jiems švilps lygumų vėjai, Uralo sniegynai slėps jų kau- lus o stepių viesulai po dau- gelio metų atidengs transibi- rinio geležinkelio paslaptis, kurios bylos žmonėms apie komunizmo bestiališumą.

(pabaiga iš 3 pusl.)

gresia. Tai svarbu ūkinin- kams daržininkams ir kt

Kitas aparatas skrenda sy- kiu su žeme. Jį kadina «Anks- tyvas Paukštelis». Jis perduo- da visai Š. Amerikai, Kana- dai ir Europai šimtus televizii- jos bei radijo programų, per- duoda tūkstančius telefoninių pasikalbėjimų. Jei toms pro-

gramoms perduoti reiktų nau- dotis seniau vartotais vėlu ka- beliais, tai kainuotų didesni pinigai ir nebūtų patogūs.

Š Amerikos valdžia gauna mais iš raketų patyrimais da- lijasi 150 universitetų, kurie daro tolimesnius tyrinėjimus. Tam darbui panaudojama virš 40 000 įvairaus laipsnio moks- lo vyrų ir darbininkų. Tad ne- galima aktyti, kad veltui iš- metami pinigai.

ISIDĖMĖTINI ADRESAI LIETUVOS ATSTOVYBES

RIO DE JANEIRO: Dr. Fri- kas Meieris, Rua Mexico, 98 sala 708, veikia antradieniais — penkt. nuo 10 iki 13 val.

URUGUAY, MONTEVIDEO: p. Anatol. Grišonas, Ciudad de Paris 5836, Tel. 50-2180. Veikia kasdien prieš piet.

LIETUVIŲ BAŽNYČIA VILA ZEL'NA: Rua Inacio ir Av Zelina, Mons. Pio Ragažins- kas, Tel. 63-5975.

Šv. Juozapo Vyrų Brolijos - Pirmininkas p. Juozas Mate- lionis, Rua Iatai, 150 — Casa Verde, Tel. 51-4011

TĖVAI JĖZUITAI: Rua Li- tuania, 67, Mooka — Tel. 92-2262

KIRPIMO IR SIUVIMO MOKYKLA "SOFIJA"

Mokina kirpimo siuvimo, madų mode- lių braižybos ir pritaikomojo meno. Paruošia siuvimo ir kirpimo mokytojas valdiškiems egzaminams (habilitação) Mokykla turi visas valdiškas teises yra regis- truoti «Departamento do Ensino Profissional» Pamokos vyksta vakarais - Užsirašyti pas mokyklos direktorę Sofiją Misiukaite - Rua da Graça, 381 — casa 6 — Bom Retiro

PIGI IR GERA KOKYBĖ!

Česlovas Jakiunas

Parduoda ilgam išsimokėjimui raštinėms, krautuvėms ir kitiems tikslams rašomas, skaičiavimo, kasos registravimo mašinas (registradoras), su fabriko garantija vieniems metams. Raštinė: Rua Newton Prado, 686, Tel. 52 2289. S. Paulo Tautiečiams didelė nuolaida.

Didelis pasirinkimas medžiagų ir skoningas pasiuvimas, LAURO SANDRON vyriškų rūbų

SIUVYKLOJE LAURO

Rua do Orfanato, 686, — V. Prudente — Fone 63-5294 São Paulo

Medžiaga parduodama ir išsimokėjimui teikite ir įsitikinkite medžiagos ir darbo kokybe ir kaina

LIETUVIŲ SAJUNGA BRA- ZILIJOS — Pirmininkas p. Aleksandras Bumbliis, Rua Gen. Fonseca Teles, 606, Tel. 8-6423.

Iždininkas p. JORGE GARŠ KA, Rua Oratorio, 3093, Alto da Mooca.

LIETUVIŲ KALBOS PAMOKOS S. PAULY:

V. ANASTACIO, Rua Cama- can, 625 — trečiadieniais 18,30 val.

MOOCA, Rua Lituania, 67, šeštadieniais 14 val.

LIETUVIAMS PAMALDOS LAIKOMOS

V. Zelina parapijoje kasdie- ną ir kiekvieną sekmadienį, kaip iki šiol

Mooca r. Lituania, 67 Lietu- vių Namų koplyčioje:

Sekmadieniais ir šventadi- niais 8,00 ir 17,00 val. Darbo dienomis 7 ir 7,30 val., arba atskirai susitarus dėl laiko, kai turimos metinės ar 7 d. mišios.

Išpažintys čia klausėmos kasdieną prieš mišias,

Pirmą mėnesio sekmadienį Parque das Nações 10 val. Casa Verde, 17,15 val.

Antrą: Jaçana klierikų kopl. 8,15 val. Bom Retire, 10 val. Utinga 18,00 val.,

Trečią: Agua Rasa 8,15 val., Moinho Velho 11 val., Lapa 16 val.,

Paskutinį: Vila Anastacio 8,30 val., Vila Bonilha 10 val. V. Prudente 18 val.

RIO DE JANEIRO

Lietuvių radio valandėlė «A voz da Lituania» yra trans- liuojama KETVIRTADIENIAIS 18 val. 40 min.

SKAITYKITE IR PLATINKITE VIE- NINTELI PIETŲ AMERIKOS SAVAITRAŠTI «MŪSŲ LIETUVA».

Metalurgica ARPRA LTDA.

METALÚRGICA — FABRICAÇÃO DE PEÇAS PARA AUTOMÓVEIS ESTAMPOS, PEÇAS ÉSTAMPADAS E FERRAMENTAS

Praça Padre Lourenço Barendes, 243 — Quinta das Paneiras — V. Prudente Caixa Postal 371 — São Paulo

Máquinas Texteis Santa Clara Ltda.

MÁQUINAS E ACESSÓRIOS TEXTEIS FUNDIÇÃO DE FERRO E ALUMÍNIO

Caixa Postal, 2093 — Tel. 63-7340

Fábrica e Escritório: Rua Domingos Afonso, 50 — Vila Santa Clara V. Prudente — S. Paulo

VIENINTELIAI ATSTOVAI GARSIOJO VANDENS LINDOYA

IRMAOS CARRIERI LTDA.

Lindoya vanduo yra labai žinomas gėrimas Kurio puikų veikimą į žmogaus sveikatą jau visi yra vienbalsiai pripažinę. Pabandykite, sitikinkite ir visados naudokite!

Rua Dino Bueno, 795 a 835 Telefones: 51-4019 e 51-2223

Caixa Postal 3967 — SÃO PAULO

VISU LIETUVIŲ SUSIRINKIMAS

ZELINOJE, RUGSĖJO 18 DIENĄ 15 VALANDĄ. ATEIKITE!

SAVO MIELAJAI DAINININKEI NIJOLĖI PUPIENYTEI
IR P. JONUI PETRUI MIKALKĖNI I LINKIME GILIOS
LAIMĖS IR GAUSIOS AUKŠČIOSIO PALAIMOS
MOTERYSTĖJE!

«AUŠROS» CHORAS

«AUŠROS» choro vardu reiškiau užuojautą jo narėi plei.
Stasei Kamantauskaitei dėl jos tėvelio

A. A. PRANO KAMANTAUSKO mirties.

J. Kidybas

«Aušros» Choro dirigentas

Mirus A. A. PRANUI ŠUKIUI

jo liudinčiai žmonai Julijai, dukrai Liucijai ir sūnui
Pranui nuoširdžią užuojautą reiškia«Mūsų Lietuvos» Redakcija
ir Administracija

«Mūsų Lietuvos» redakcijos
narys šiomis dienomis persi-
kėlė gyventi į savo aparta-
mentą rua Nova York, 28, ap.
32 Rugsėjo 17 d. p. Petrai-
čiai švęs 15 kos metų vedy-
bų sukaktį.

«M. L.» skaitytojai užsimo-
kėję prenumeratą: Adelė Bal-
trušaitienė 5 000 cr., Evaldas
Petraitis 10 000 cr., Juozas Do-
brovolskis už 1966 ir 67 m.
10 000 cr. Naujoms raidėms
aukojo p. Apolonija Baltaduo

nė 5 000 cr.

Evaldas Petraitis. Parque
das Nações gyventojas, jau
eilė metų verčiasi prekyba ir
paremia lietuvišką spaudą.
Jo žentas Antanas irgi aida-
rė krautuvę Parque das Na-
ções Geros kloties!

ANUPRAS ŠALČIUS ar kas
jį pažįsta, malonėkite atsiliepi-
ti «M. L.» redakcijoje.
Jis buvo kilęs iš Rokiškio
parapijos ir S. Paulin atvy-

Jei norite susitikti su senai matytais pažįstamais
Jei norite malonioje draugystėje praleisti vakarą
Jei norite pasiklausyti dainų, pasigerėti baletu
Ir smagiai pasižinti

visus tuos norus galite patenkinti atsilankydami į

SUSIPAŽINIMO VAKARĄ — BALIŲ

kurį ruošia Lietuvių Sąjunga Brazilijoje, šių metų rug-
sėjo (setembro) mėn. 10 d. (šeštadienį) 20 val. Seselių
Pranciškiečių gimnazijos salėje, V. Zelinoje, rua Cam-
pos Novos.

Programoje solistai dainininkai ir baletas, kuri at-
liks Teatro Municipal artistai bei Liet Kat Bendruome-
nės Choras.

Pirmos rušies bufetas.
Šokiams gros puikus saloninis orkestras.
Šokiai tęsis iki 4 val. ryto.

Pakvietimus galima gauti pas visus L. B. Sąjungos
narius, Mokoje pas Tėvus Jėzuitus, pp Ambrozevičius
telefonu 92 9170, p. A. Dutkų telefonu 93 5470, p. A. Bum-
blį telefonu 8 6423, L. K. B. Choro pirmininką J. Šepe-
tauską telefonu 63-5336 bei Vila Zelinos Klebonijoje ir
Vyto bare.

Stalukus galima iš anksto užsisakyti V. Zelinoje
pas p. Norbertą Stasiulionį.

Maloniai kviečiame visus lietuvius ir lietuviškąjį
atžalyną atsilankyti.

Vakaro Rengėjai

SMAGIAI IR NAUDINGAI praleisti laiką kviečia visus
Šv. Juozapo Vyrų Broliją į savo rengiamą
SPAUDOS BIČIULIŲ BALIŲ

rugsėjo 17 d. šeštadienį, 20 val. Mokoje, Lietuvių Mo-
kyklos salėje, Rua Lituania, 67.

Vakaro metu gros graži naujausia Lietuviška muzika ir
bus trumpa ir įdomi meninė programa.

Pakvietimus galima gauti pas Brolijos narius, ypač
Juozą Baužį — V. Zelina Motiejų Tamaliūną — V. Pru-
dente, Juozą ir Jurgį Matelionius — Casa Verde, «Mūsų
Lietuvos» spaustuvėje ir administracijoje.

Informacijos reikalais prašoma kreiptis į Brolijos Pirmą
ninką Juozą Matelionį, telefonu 51 4011.

MŪSŲ Lietuva

RUA LITUÂNIA, 67 — MOÓCA — SÃO PAULO, 13

V. Zelina

MŪSŲ MIRUSIEJI

Pet paskutines 10 dienų mi-
rė gana daug mūsų kolonijos
lietavių iš jų ypatingai pa-
minėtinas

A. A. PRANAS ŠUKYS

Mirė niekada anksčiau ne-
sirgęs, tik 48 metų amžiaus,
neseniai atšventęs sidabrinį
moterystės jubiliejų, kurio
proga buvo apie jį daugiau
«Mūsų Lietuvoje» rašyta

Vėlioais buvo susipratęs lie-
tuvis, sukūręs gryną lietuviš-
ką šeimą, išauklėjęs lietuviš-
kai dukterį Liuciją (Zelinos
vargonininkę ir muzikos mo-
kytoją) bei sūnų inžinierių.
Nuo pat vaikystės ilgus me-
tus dalyvavo choruose, vaidi-
nimuose. Perėjęs į savo pa-
ties prekybą, pagal išgales
rėmė lietuviškus reikalus,
spaudą ir parapiją. Linksmo
gero būdo, todėl buvo žmo-
nių mėgiamas

Užuojautą reiškiamo jo liu-
dinčiai žmonai, dukrai ir sū-
nui broliui Petriui bei sese-
riai Antaninai. Tėduodie jam
jam viešpats amžinąją laimę
Palaidotas rugsėjo 1 d. São
Caetano kapinėse. Septintos
dienos mišios bus rugsėjo 8
d. 8 valandą Zelinoje

A. A. Juozas Trimanas pa-
laidotas S. Caetano kapinėse
rugsėjo 28 d. Gyveno V. Be-
la Liko žmona Ona ir duktė
Cecilija

SAN.TUOKOS

Rugsėjo 3 Zelinoje kun dr.
A. Milius palaimino moterys-
tės ryšį p. Stasės Civinskai-
tės. Ausenkaitės su Pranu
Nanartonu.

Tą pačią dieną N. Sra Au-
xiliadora bažnyčioje susituo-
kė p.ė. Jadvyga Čechanavi-
čiūtė su Jonu Wabiszczewicz.
São Rafael bažnyčioje irgi
tą patį šeštadienį surištos ran-
kos p. Ruth Galvonaitei ir Ro-
bertui Jasilionui.

Sekmadienį, rugsėjo 4 d.
Lapos bažnyčioje, T. J. Gie-
dryš, S. J. palaimino Alfonso
Vidžiūno (sūnau) santuoką su
p. Fatima Fruhwald. Jaunasis
tai p. Konstancijos (Zigman-
tavičiūtės) Alfonso idžiū-
nų vyresnysis sūnus, Vestu-
vių pokylis įvyko Dr. Jono
Basanavičiaus mokyklos salė

je Buvo gausu svečių.
Visiems jaunevedžiams lin-
kime gausios Dievo palaimos!

Šią šeštadienį, rugsėjo 10
dieną, 18 valandą, Zelinos
bažnyčioje, susituoks NIJOLĖ
PUPIENYTĖ su JONU PETRU
MIKALKĖNU. Plė. Nijolė bu-
vo kurį laiką Sąjungos Valdų
bos narė dalyvavo «Aušros»
chore nuo pat jo įsikūrimo ir
pusantrų metų mokė vaikū-
čius Mookos lietuvių moky-
kloje Per sutuoktuvų pama-
das giedos «Aušros» choras

PRANAS Kamantauskas mi-
rė rugsėjo 30 d. Palaidotas
Quarta parada kapinėse. Sep-
tintos dienos mišios buvo rug-
sėjo 5 d. Zelinoje.

Norintieji vyki į Ketvirtą
Pietų Amerikos Lietuvių Kon-
gresą Buenos Aires ateinan-
čių metų sausio mėn. pabai-
goje kartu su Liet Kat Ben-
druomenės choru ir sportinin-
kais privaio užsirašyti ligi 1
d. spalio mėn, pas Prel. P.
Ragažinską ir Liet. Kat. Ben-
druomenės choro valdybos
narius.

NAUJA PLOKŠTELĖ

V. Anastacio Dr. Basanavi-
čiaus mokyklos rėmėjų būre-
lis ką tik išleido labai gražių
lietuviškų dainų antrą plokš-
telę, Ji tikrai visiems patiks.
Ir kaina patiks. Vos 5.000 k-u
zeirų Galima gauti pas Tė-
vus Jėzuitus Mokoje, Vila
Anastacio mokykloje pas p.
St. Kubiliūną ir «Mūsų Lietu-
vos» spaustuvėje

Rugsėjo 3 d. Formozos ka-
pinėse palaidomas

A. A. ADOMAS MILIAUSKAS
Gimęs Asavos kaime, Kalva-
rijos parapijoje, Brazilijon at-
vyko 1926 m., mirė rugsėjo 2
d. Liko žmona Pranė, sūnūs
Jonas, marti Rožė ir anukės
Margarita su Elzbieta. Septin-
tintos dienos mišios bus rug-
sėjo 9 dieną 19 val. Vila Zeli-
noje.

Muzikas dr. Alfonsas Petrai-
tis chemijos inžinierius, Pi-
nheiros vaistų fabriko kontro-
lės skyriaus direktorius ir

ATSKIRO NUMERIO
KAINA 100

kęs 1 30 metais.
Jam ar žmonai yra svar-
bus pranešimas,

A. A.

PRANUI ŠUKIUI

Mirus, skausmo valandoje liu-
dinčiai šeimai nuoširdžią
užuojautą reiškia

L. K. Bendruomenės
Choras

Liet. Kat. Bendruomenės
Choro vice-pirmininkei, p. Lu-
cijai Šukytei jos tėveliui

A. A. PRANUI ŠUKIUI

mirus, reiškiamo nuoširdžiau-
siai užuojautą
Choro Valdyba

Šį sekmadienį, rugsėjo 11
d. 4 val. po pietų Vila Zelino-
je Jaunimo Namuose bus įva-
rūs pranešimai ir pasitarimai
Jaunimo Šventės reikalais.
Kviečiami atvykti jaunuoliai
ir jaunuolės ne vien iš arti,
bet ir iš tolimesnių S. Paulo
priemiesčių (vilų). Kviečiami
taip pat visų organizacijų ats-
tovai. Norima įtraukti kuo
daugiau jaunimo į šių metų
Jaunimo Šventės programą.
Juk šie metai — Jaunimo Me-
tai!

Ateitininkų kuopos susirin-
kimas bus kitą šeštadienį, rug-
sėjo mėn. 17 d. 7 val. vaka-
re Po susirinkimo bus pasi-
linksminimas — šokiai.

SUPER MERCADO — MILŽI-
NIŠKA KRAUTUVĖ

Vila Beloje PETRAS V. BA-
REIŠIS ir SESUO turi didžiū-
lę krautuvę SUPER MERCA-
DO ir patarnauja savo pirkė-
jams su tokiu pat pasišventi-
mu, nuoširdumu ir teisingu-
mu, kaip patarnavo per 19
metų turguose (com a barra-
ca de cereais).

Prekes pristatome į namus
Vila Beloje, Zelinoje ir Alpi-
noje, nepakeldami kainos už
tą patarnavimą.

LIEPOS pradžioje iš Vil-
niaus į Biržų rajoną išvyko
tautosakininkų grupė, vado-
vaujama lietuvių literatūros ir
kalbos instituto vyriausio
mokslinio bendradarbio Kazi-
miero Grigo. Įrašinės į mag-
netofono juostas to krašto dai-
nas, pasakas, patarles, priežo-
džius ir aprašines papročius.
Lietuviai tautosakininkai
drauge su latviais rengiasi iš-
leisti studiją, nušviečiančią
lietuvių ir latvių tautosaki-
nius ryšius.